

pitani, a hol kezdődik a csalás és lopás előlrol.

Szedelges a törvények leple alatt foly, s a sutyó igazság nem éri utól e bandát, mely fényes nappal fosztogat.

Szedelges miatt szenvednek biztos alapokon álló intézetek, minő az 1-ső magyar biztosító társaság, melyet néhez időben épített a magyar nemzeti szellem, és megszilárdított a solid lelkiismeretes kezelés.

Az ország lakossága tetemes bányapénzt fizetett már eddig is az e téren üzött szedelgésnek. Az állatbiztosító intézet, a Kármentő, a Hunnia, a Nemzetközi biztosító társaság stb. rövid pár ér során diestelleni mult ki. Száz-ezerket, milliókat vesztett itt a közönség.

A közönség biztosító bankról br. Baldácsi, a Nemzetközi biztosító bankról ifj. gr. Bathyányi Zsigmond érdekes dolgokat beszélnének. Többnyire ugyanazon egyéneket találhatjuk mindenütt, kik mint a hollók szállnak tovább és tovább, új prédát leve, új áldozatok keresve.

Itt az ideje e nyitl rablásnak veget vetni. Az országban annyi a biztosító intézet, mint a polyva; a külföldiek naponta vándorolnak be. Semmi felügyelet, semmi ellenőrzés nincs e téren. A közönség jóhiszeműsége nyitl zseblésnek van kitéve. Oly sok a különféle biztosító intézet, hogy az ország, hol a biztosítási üzlet ugy sincs még valami fejlett állapotban, meg nem bírja. Sok is van a Concurrencziából, több mint mennyi egészséges viszonyok közt indokolva lenne; és mégis azt látjuk, hogy a kereskedelmi miniszterium majdnem naponta új meg új biztosító társulatokat lát el a törvényesítési clausulával.

Jól tudjuk, hogy a fennálló kereskedelmi törvény, bizonyos korlátokat szab e tekintetben a kormány eljárásának. Ezért szükség és törvény reviziója. De azt hiszük, hogy addig is, míg ez megtörténhetik, a törvény végrehajtása s a miniszternek administratív feladatokra pótolhat a törvény rendelkezésének hiányán; különösen a biztosító intézetek terén a sok visszaélés, mely már eddig történt, kell hogy a kormányt szigorú rendszabványok felébe léptetésére serkentse, kell, hogy az állam megvédje a polgárok érdekeit ott, hol ezek saját érdekeik védelmére képtelenek, s azt hiszük, hogy a biztosító intézeteknek a kormány által szigorú ellenőrzése, a megalkuláshoz szükséges részvételük tényleges bevezetésének megvizsgálása és az ügykezelésnek folytonos és szigorú ellenőrzése, továbbá a bemutatási záradéknak szigorú kezelése; mind oly fegyverek, melyek egy erélyes kereskedelmi miniszterkedelmi igénybe vehetők a hiányos magyar kereskedelmi törvény keretén belül is; s ha ezen most is rendelkezésre álló fegyverek érelyesen használtatnak, rövid idő múlva nyakára hághatni az e téren már is veszedelmes mértékben elharapódzó szedelgésnek.

S azt hiszük, hogy e tekintetben a közönség érdekeinek védelmére sokat tehet a sajtó. Es kötelessége is tenni. Nem szabad e mar-már divattá fejlődött szedelges érdekártásá szegődni, kiméletlenül kell üldözni. — e szedelző bandát, mely csak zsákmányt keres. Es most nevezetesen a mostani viszonyok közt nézetünk szerint a sajtóknak nem szabad dédelgetnie semmi féle új keletű biztosító társulatot, még ha Angolország millióival jönne is át, hogy kik, és pedig egyszerűen azért nem, mert egek nagy száma azon biztosító intézeteknek is, melyek tényleg működnek az országban, s még azok közül is ki kell, — hogy halgasson a sajtó rész. A mi viszonyok közt, ma új biztosító vállalatokra nincs szükség; s

ha még is alapítottak ilyenek, ott aligha a boldogulhatás és siker reménye irányadó, hanem valószínűleg ... a könnyű szerrel nyerni vágyó szedelgés.

Nincs kétségünk, hogy a magyarországi sajtó követni fog minket a felszólalásban, melylyel a közönség érdekeit védjük a raffinirozott uralással szemben.

Halász Imre urhoz, kinek március 28-án 87 szám alatt megjelent „Közérdek” című lapjából e cikket átvettük. Klapka György a tábornok következő levelet írték.

„Tisztelet szerkesztő ur! A „Közérdek” 87-dik számában egy cikk jelenik meg az újonnan alakuló biztosító társulatokról, mely az újonnan alakuló biztosító társulatok ellen van intézve.

Miután e cikk e kifejezést foglalja magában: „a sajtóknak nem szabad dédelgetnie semmi új keletű biztosító társulatot, még ha Angolország millióival jönne is át hozzánk” azon magyarázatra adhat alkalmat, hogy az alatt az általam képviselt „North British and Mercantile Insurance Company” című angol társulat is érthető, ezenel fölkerem sziveskedjek nekem határozott választ adni az íránt: érte-e ez alatt e „North British” társulatot, és ha mint hiszem, nem értette alatta nevezett társulatot is, ezen esetben kérem sziveskedjek azt becses lapja közelebbi számában ugyanazon helyen, hol a cikket megjelent, határozottan kijelenteni. Budapest 1875 március 28-án Klapka György mint a North British társulatnak Magyarországon megbízottja.

Ezen levélre válaszulva kijelenti, hogy üzleti vállalatok megítélésénél akár egyszerű kereskedők akár, tábornokok álljanak annak élén, teljesen független álláspontot foglal el, elmenve ott a hol kell, egész a kiméletlenségig.

Végre választát így végzi: „Mí színtén örövendük, ha Klapka tábornok nevére csak oly vállalatok látjuk összekötésben, melyeket nemcsak 0 tart soidul vezetettek, hanem mi is nyugodt lelkiismerettel ilyenek elősmérhetünk. De ha előfordulna oly eset, hiszük, hogy ilyen nem fordulna, hogy Klapka György nevé összekötésben látnánk oly vállalatot, melyet szedelgésnek, ennélfogva az országra, a közönségre nézve ártalmasnak tartanánk, akkor a mi ítéletünkre nézve nem az volna a döntő, hogy mit tart a tábornok ur az illető vállalatról, hanem egyáltalán az, hogy mit tartunk arról mi magunk. S ez esetben ostorozni fognánk azt, s szigorú ítéletünkben nem gátolna sem az a feltevés, hogy a fényes multu név bona fide kölcsönözöttetted oda, sem azon tisztelet, melylyel Klapka György multa iránt viseltetünk, s nem rettentet vissza a félelem azon kardnak eszterésztől, mely egykoron nagy és szent ügy védelmére villogott s melynek bizonyára nem lehet soha, az a hitvátsa, hogy a sajtó munkáit nem könnyű s nem is mindig kellemes kötelességük teljesítésétől elriaszssa.

UJDONSÁGOK. * Előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy az előfizetési pénzeket mielőbb beküldetni sziveskedjenek. — A „Debrecezen” kiadóhivatala. * A függetlenség párt megalakításának előmunkálataira a vasárnapi értekezlethez kiküldött bizottság tagjai tisztelettel felkérnek, hogy folyó hó 6-án, délután 4 órakor pontban rövid ülésre a „Debrecezen” szerkesztőség helyiségében megjelenni sziveskedjenek. A jegyzőkönyv hitelesítése, s más folyó tárgy. Tisztelettel Debrecezen, 1875. ápr. 5. Gálócsy Gusztáv, ideiglenes elnök. Szatmári Károly ideiglenes jegyző.

A hivatalos lap tegnapi száma közli a földszabályozási állomásokra hirdetett pályázatot. A kerületünkön becselőbírók mindegyikére egy egy becselőbírói állomás, melylyel 1000 frt évi fizetés, 200 frt évi lakpénz, 400 frt évi napidíjtalány és 400 frt fuvarosok költsége évi alapdíjjal van összekötve; a becselőbíró: Békavetkőző a „Debrecezen”, kerületben: Kókai, Oroska, Gyula, Szarvas, Belényes, Eled, Margita, Nagyvárad, Nagyszombat, Tenke, Debrecezen, Berettyó-Ujfalu, Székelyhid, Nyíregyháza, Nagy-Kálló, Kis-Várda, Hajdu-Böszörmény és Szilagy-Somlyó; Különös képesséttéggel kellékül kimutatóandó, jelszen: a) igazgatói állomást illetőleg; nagyobb hivatalnok vezetésebeni gyakorlatosság és általános gazdasági ismeretek; b) központi, kerületi és erdőbecsélési felügyelői állomást illetőleg; elméleti és gyakorlati mező, illetőleg erdőgazdasági képzettség; c) titkári és számvizsgáló állomásra; a pénzügyi fogalomzást, illetőleg államszámtani vizsga letétele; d) becselőbírói és erdőbecselői állomásra; legalább gyakorlati mező-, illetőleg erdőgazdasági képzettség, és azon vidék mező-, illetőleg erdőgazdasági viszonyainak teljes ismerete, melyben a folyamódó alkalmaztatni kíván; e) iródtiszti állomásra: jól olvasható kézírás és helyesírás, és algyámásium vagy aereáltanra végzése.

* A debreczeni függetlenség párt — a mint tervezik — e hó 25-ik napján tartja alakuló közgyűlését.

* Bogyó és Mándoki csakugyan elmennek Debrecezenből. S itt erre mit sem szólnak. Pedig a társulat jobb része is velök megy. Színházunkra tehát — szabad a vásár.

* A debreczeni kormánypart tegnapi alakuló gyűléséről e sorokat vettük: Molnár Gy. d. e. 11 órakor megnyitja a gyűlést. Molnár Gy. d. e. 11 órakor megnyitja a gyűlést. Molnár Gy. d. e. 11 órakor megnyitja a gyűlést.

* Dobos, a rablót csak nem bírják megfogni Temesváryban sem. Az a század katoná, mely a mult vasárnap a rabló üldözése végett Temesvárról Lippára küldetett, a mult szerdán minden eredmény nélkül tért vissza Temesvárra. A lippai erdők minden zeg-zugát kikukatták már. Dobos azonban nincs sehol.

* A halálózás gyakori most városunkban. Naponként mindig zúgnak a harangok a temetésre. * Időjárásunk tavaszias jelleget öltött. A nap melegen süt. A járó-kelők száma szaporodik naponta.

* Új zenemű küldetett be hozánk Táborosky és Parsch kereskedéséből. „Elemér dala.” (Csak egy kis lány van a világon), zongorára szerző Szentirmay Elemér, (Német János), ára 60 kr. * Feltűnő lopást követelt el a mult hét utolsó napján egy cseléd, a ki gazdájától nagyobb összeg pénzst más ruhásműveket ellopt. s azokból a lehetőleg felcizomázta magát, de az öröm nagyon hamar bánatra változott nála, a rendőrség kezébe kerülvén, mely aztán az illetékes törvényszéknek adta át megalkalós végett.

nyí Ernő világos és határozott pénzügyi programot vár. Bár e javaslat által 5 milliót nyernünk, de ez által az egysüly nem állítatik helyre. A törvényjavaslatot a szállítást megnehezítésének mondja. Széll Kálmán visszautasítja, Simonynak pénzügyi politikája ellentét vadját, s kifejti, hogy a bevételkel s az adó felemelésével akarja az egysülyt helyreállítani.

Utána Hely szöl. Tisza és Széll előbbi beszédéből bebizonyítja, hogy a kormányknak nincs pénzügyi politikája s ép azon eszközök ragadja meg, mely a volt miniszterium bukását okozta.

Széll e Tisza röviden felelek Hely támadására. Ezzel az általános vita véget ért. A ház a javaslatot részletes vita alapjául elfogadja. A vita azonban megkezdetvén, a ház a javaslat két első szakaszát letárgyalta.

LEGUJABB. Möríc Pál előre érezvén bukását a bárándi kerületben, jövőre a b. ujfalmi kerületben fog fellépni Csanádi Sándor ellen. No de — bizonyos, — hogy a köpenyforgatásnak itt sem lesznek hívei.

Szabolcsmegyében a baloldaliak nem egyesülnek a jobboldallal. Kis-Várdán 300 baloldali közül csak 55 adta fel elvét.

Bély Róza k. a második vendéglátéka. Debrecezeni színház. VIII. bérlet. 10. szám. Kedden, ápril 6-án 1875. adatok: Büvös vadász.

Tüneményes opera 4 szakaszban. Irta Kind Fridrich, zenéjét Wéber Károly M. Fordította Szerdahelyi József. Karnagy Megyesi Nándor. (Rendező: Philippovich).

Bécsi tőzsde ápril 5. (Távirati tudósítás.) Ezüst 104 55, cs. arany 5.23—; Napoleonarany 8.88—.

Felelős szerkesztő: SZATMÁRI KÁROLY. Legelőbér árverése.

H. Vámosperes város határában, a város tulajdonában tartozó 140 hold 75,000 négyezer öbnyi szántó kaszáló földek, s ezeken 72 drb nagy szarvasmarhára és lóra, vagy 144 darab 2 éves alóli borjú és csikóra, avagy 330 darab juhra való legelőtési jog; ugyancsak a v. pécsi birtokosság tulajdonában tartozó nagytelepi pusztán 100 drb nagy szarvas marha, avagy 200 drb 2 éves alóli borjú való legelőtési jog, s folyó évi ápril 15-én d. e. 10 órakor a városbáz tanácsmehében tartandó nyilvános árverésen 3 egy mézátún következő évre a legtöbbet ígérők haszonbérbe fog adni. Mire a venni szándékozók által hivatalnak meg, hogy az árverési feltételek előre is a jegyzőhivatalnál megtekintethetők. Kelt H. Vámosperesen, ápril 2. 1875. A városi tanács.

H I R D E T É S E K.

Bolt megnyitási hirdetmény. Eddig itt nem létezett, és felülmúlhatatlan a maga nemében. Alulról, mint „az első bécsi kartongyári raktárnak” képviselője, a helybeli és vidéki t. cz. közönségnek tisztelettel jelenti, hogy helyben, a fentemlített bécsi cégnek, egy főlk üzletét, idős Veszprémy ur főpinczeztára 1875. sz. alatt létező házában, — ezeltől Kiss és Szedlák urak bolti helyiségében, megnyitotta. — A hol minden több rőf és darab 27 krajczárért mint alant névleg is felsorolva van, kapható — és pedig 27 krért a legudasabb választékban szimá ruhaszövet, a legújabb bécsi divat szerint. 27 krért a legjobb mosó ruha és ingkarton, francia piqnet, jaonet és batist. 27 krért többféle vásznak, ing és lábraváló, sörvérták, torlókök, székendők, főzőaló kendők, két petyes és sima vásznak, szoba és fűtő szőnyegek, mosó nadragyszövet stb. 27 krért ablak-függöny, butor-grádli minden színben, fehér grádli, csikos kanna, sárga és rózsaszín anginet stb. stb. Reménylyve, hogy üzletem itt is, ugy mint Magyarország és Ausztria minden nagyobb városában létező főüzleteink, a t. cz. közönség pártfogásában részeseülend, maradok azon várokozásban. 12s 2-3 Minták szivesen küldetnek. Rendelvények utánvétellel. BAUM MIKSA, az első bécsi kartongyári raktár képviselője. Arverési hirdetés. Szepessy Gusztáv és Szatmári Lajosnak, mint a debreczeni „István” gőzmalom igazgatóinak, 881 frt 47 kr váltóterék tartozás a járuléka, valamint kivülök más hitelesítői javára is, Komjáthy László h. bősörményi vegyes kereskedőtől összesen 1792 frt 58 kr váltó tartozás s járulékaik erejéig lefogalt ingóságok összes bolti árucikkiek, felszerelvények, házbéli butorok nevezett alperesnek a helybeli gőzmalom épülettel szemben levő la-

Valódi eredeti Serail Pasta. Valódi eredeti Serail-bőr-iffjító-tej. Valódi Serail-hajnövesztőszesz. Valódi Keleti hajkenőcs. Valódi Serail-fejkorpa-szesz. Valódi keleti szakállnövesztő-kenőcs. Valódi keleti haj- és szakáll-festőszesz. Pasta-Miracula. REISS B. urnál Budapestben.

Tudósítás. Van szerencsénk tudni, hogy a közlegő Szent György-napi vásárt 1875. április hó 12-től 21-ig, eddig helyiségünkben, bécsiutca 79-80. szám alatt tartandjuk, mely alkalomra vászon, asztal- és ágy-neműek, valamint kész férfi-, női és egyéb fehéreművekkel dusan berendezett raktárunkat ajánljuk, időszerint leszállított ócsobbi árak mellett. Tisztelettel: Kunz József és Társa, Budapestről. Eladó széna. Együttal tudatja, hogy mindenféle butortisztítást, vagy kijavítást elvállal. Lakása Szent Annautca 2525. sz. a. 122 3-4. Árjegyzéke az első buza keményítő gyárnak Bignió Jánostól Debreczenben. 100 font finom csipke keményítő parazon 15 ft, 100 „ szinte csomagolt 1 és fél pakéban 15 ft, 100 „ közép finom szép keményítő 12 ft, 100 „ közönséges 6 ft, 100 „ ragasz, vékony darabocskákban 32 ft. Ugyanott egy 8 ló erjű gőzcseplő géppel cséplési mnnak jutányosan vállaltanak, a vagy kedvező feltételek alatt, minden szerzőmódot, örök áron eladó. 133 1-12